

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. LAPKRIČIO 25 D. NUTARIMO NR. 1492
„DĖL SKAITMENINĖS TELEVIZIJOS DIEGIMO LIETUVOJE MODELIO APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2003 M.
KOVO 27 D. NUTARIMO NR. 376 „DĖL RADIO DAŽNIŲ SKYRIMO RADIO IR
TELEVIZIJOS PROGRAMOMS TRANSLIUOTI IR SIŪSTI STRATEGIJOS
PATVIRTINIMO“ PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS“ PROJEKTO**

(toliau – Projektai)

(TAP NR. 18-991, 18-990) (TAIS NR. 18-5590(2), 18-5589(2))

Nr.

Vilnius

Įvertinę Projektų atitiktį įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas:

1. Siūlomas teisinis reguliavimas turi būti objektyviai pagrįstas. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. lapkričio 25 d. nutarimo Nr. 1492 „Dėl Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašo“ pakeitimo“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) preambulėje nurodoma, kad Skaitmeninės televizijos diegimo Lietuvoje modelio aprašas (toliau – Aprašas) tvirtinamas įgyvendinant 2017 m. gegužės 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo (ES) 2017/899 dėl 470–790 MHz dažnių juostos naudojimo Sąjungoje (toliau – Sprendimas) 5 straipsnio 1 dalį. Minėto sprendimo 5 straipsnio 1 dalyje nustatytas įpareigojimas valstybėms narėms kuo anksčiau, bet ne vėliau kaip 2018 m. birželio 30 d., priimti ir paskelbti savo nacionalinius *planus ir tvarkaraščius*, kaip jos vykdys pareigas pagal minėto sprendimo 1 ir 4 straipsnius. Manytume, kad pasirinkto teisinio reguliavimo priemonės ne visiškai užtikrina nustatyto įpareigojimo įgyvendinimą. Pagal Lietuvos Respublikos elektroninių ryšių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą, *Vyriausybė* tvirtina elektroninių ryšių plėtros ir radio dažnių skyrimo radio ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti Lietuvos Respublikoje *planavimo dokumentus*.

Kartu su Nutarimo projektu teikiamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 27 d. nutarimo Nr. 376 „Dėl Radijo dažnių skyrimo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategijos patvirtinimo“ pripažinimo netekusiu galios“ projektas, kuriuo siūloma šiuo metu galiojančią strategiją (planavimo dokumentą) pripažinti netekusia galios. Siūlome įvertinti, kaip pateiktų projektų kontekste bus įgyvendintas Elektroninių ryšių įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktas bei ar siūlomas teisinis reguliavimas yra tinkamas subjekto ir turinio atžvilgiu Sprendimui įgyvendinti.

2. Keičiamo nutarimo 2 ir 3 punktus siūlytume įvertinti tikslingumo aspektu, ar pakeitus Aprašą ir pripažinus netekusia galios Radijo dažnių skyrimo ir televizijos programoms transliuoti ir siųsti strategiją, išliks būtinybė nustatyti įpareigojimus nurodytoms institucijoms.

3. Projektų teikime nurodyta, kad nėra iš esmės nustatomas ar keičiamas esamas teisinis reguliavimas, todėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliktas. Siūlytume įvertinti šią aplinkybę Sprendimo 5 straipsnio 1 dalies antro sakinio (valstybės narės parengia savo nacionalinius veiksmų planus pasikonsultavusios su visais atitinkamais suinteresuotais subjektais) kontekste bei 5 straipsnio 2 dalies nuostata, kad valstybės narės savo nacionaliniuose veiksmų planuose, kai tinkama, nurodo informaciją apie priemones, įskaitant visas paramos priemones, kuriomis *siekiama sumažinti būsimo perėjimo proceso poveikį visuomenei*. Atsižvelgiant į tai, siūlytume įvertinti numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo poreikį bei Nutarimų projektų teikime pateikti informaciją apie tai, ar buvo konsultuotasi su visais suinteresuotais subjektais.

4. Siūlytina įvertinti, ar nebūtų tikslinga keisti Aprašo pavadinime vartojamą formuluotę „modelio aprašas“. Pagal Sprendimą, tai turėtų būti planas ir tvarkaraštis, o pagal Įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 2 punktą – planavimo dokumentas. Siūlytume įvertinti Projekto pavadinimą ir turinį tuo aspektu, ar siekiama parengti planavimo dokumentą, ar imperatyviai sureguliuoti konkrečius teisinius santykius. Jei būtų įvertinta, kad tai yra planavimo dokumentas, jo nuostatos turėtų atitikti Strateginio planavimo metodiką, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 6 d. nutarimu Nr. 827.

5. Siūlome Aprašo nuostatas pakoreguoti papildomai įvertinus Teisingumo ministerijos pastabas teisėkūros aiškumo ir sistemiškumo principų aspektu, nes ne visos pastabos, į kurias nebuvo atsižvelgta yra nurodytos derinimo pažymoje.

6. Teisės aktų projektų rengimo rekomendacijų, patvirtintų Lietuvos Respublikos teisingumo ministro 2013 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 1R-298 (toliau – Rekomendacijos), 6.5 papunktyje nustatyta, kad teisės aktų terminai turi būti tikslūs ir taisyklingi, derėti su jau galiojančių nacionalinių, ypač tos pačios srities, teisės aktų terminais. Įstatymų įgyvendinamuosiuose teisės aktuose neturi būti apibrėžiamos įstatymuose vartojamos ar jau apibrėžtos sąvokos, tačiau gali būti apibrėžiamos tik tame įgyvendinamajame teisės akte vartojamos sąvokos. Todėl Apraše siūlome apibrėžti vartojamas sąvokas, kurių nėra Aprašo 3 punkte minimuose įstatymuose, pavyzdžiui, „*skaitmeninė antžeminė televizija*“, „*raiškioji televizija*“ ir kt. Taip pat nėra aišku, ar Apraše vartojamos sąvokos „*skaitmeninė antžeminė televizija*“ ir „*antžeminė televizija*“ yra tapačios sąvokos ar jų turinys skirtingas. Siūlome Aprašo tekste suvienodinti vartojamas sąvokas arba apibrėžti jų skirtumus (pvz., Aprašo 2, 8, 12, 15 ir kt. punktai).

7. Aprašo 1 punkto nuostata derintina su Aprašo II ir III skyriaus pavadinimais arba koreguojami minėtų skyrių pavadinimai.

8. Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad teisinis reguliavimas privalo būti aiškus, teisės normose negali būti dviprasmybių, taip pat turi būti užtikrinamas teisės sistemos nuoseklumas ir vidinė darna (Konstitucinio Teismo 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. rugsėjo 29 d., 2014 m. liepos 11 d., 2017 m. kovo 15 d. nutarimai). Aprašo 4.2 papunktis neatitinka teisėkūros aiškumo principo, nes nėra aišku, kas turima mintyje „*bent iki 2030 m.*“. Siūlome šį terminą konkretizuoti. Aprašo 4.3 papunktyje siūlome nustatyti terminą, iki kurio bus naudojama skaitmeninė antžeminė televizija, diegiama ir plėtojama, nurodytoje radijo dažnių juostoje. Siūlome atsisakyti deklaratyvių, vertinamojo pobūdžio nuostatų, pavyzdžiui, 9 punkte „*geriausiai pritaikyti*“, 10 punkte „*geriausiai pritaikytų*“, „*gali būti suformuotas mažesnis kiekis*“, 12 punkte „*privalo dėti visas pastabas*“ ir pan.

9. Rekomendacijų 6.6 papunktyje nustatyta, kad teisės akte turi būti aiškiai ir nedviprasmiškai apibrėžiamos asmenų, kuriems taikomas teisės aktas, teisės ir pareigos. Šiuo aspektu siūlome Apraše atsisakyti dviprasmiškų, nenustatančių konkrečių teisių ir pareigų nuostatų, pavyzdžiui „*rekomenduojama nuo 2019 m. sausio 1 d.*“ (5 punktas), „*skatinama raiškiosios televizijos plėtra*“ (6 punktas) „*privalo dėti visas pastangas*“ (12 punktas) ir kt. Iš Apraše nustatytų formuluočių neaišku, kokios konkrečios Ryšių reguliavimo tarnybos ir kitų subjektų pareigos ir kokia apimtimi jie atsako.

10. Aprašo 13 punkte nurodoma, kad „<...> 700 MHz radijo dažnių juosta atlaisvinama per vienus metus nuo Aprašo 8 punkte nurodytų susitarimų <...> įsigaliojimo (pradėjimo taikyti) dienos“. Šią nuostatą siūlytume tikslinti nurodant, nuo kada ir kokiomis aplinkybėmis būtų taikomas vienerių metų terminas, jei susitarimo sudarymo (siūlytume vietoj formulotės „įsigaliojimo“) ir pradėjimo taikyti diena nesutaptų. Be to tikslinga įvertinti, ar terminas „per vienus metus“ atitinka Sprendimo 1 straipsnio 1 dalies 2 pastraipą (skaitomą kartu priedu) ir 3 dalies 1 pastraipą.

11. Siūlytume įvertinti Aprašo 17 punkto nuostatas tuo aspektu, ar jomis yra sukuriami teisinė pridėtinė vertė.

12. Aprašo 19 punkte nustatyta, kad *su viešiniu susijusios išlaidos nekoduotų televizijos programų siuntėjui (-ams) kompensuojamos valstybės biudžeto lėšomis*. Pažymėtina, kad „Konstitucinis Teismas, aiškindamas konstitucinį teisinės valstybės principą, savo aktuose ne kartą yra konstatavęs, kad <...> poįstatyminiai teisės aktai negali prieštarauti įstatymams, konstituciniams įstatymams ir Konstitucijai; poįstatyminiai teisės aktai turi būti priimami remiantis įstatymais; poįstatyminis teisės aktas yra įstatymo normų taikymo aktas nepriklausomai nuo to, ar tas aktas yra vienkartinio (*ad hoc*) taikymo, ar nuolatinio galiojimo (Konstitucinio Teismo *inter alia* 2003 m.

gruodžio 30 d., 2004 m. kovo 5 d., 2004 m. gruodžio 13 d., 2005 m. vasario 7 d., 2007 m. gegužės 5 d., 2007 m. rugpjūčio 13 d., 2007 m. rugsėjo 6 d., 2009 m. balandžio 29 d., 2009 m. spalio 8 d. nutarimai). Siūlome Nutarimo projektą suderinti su Finansų ministerija.

Teisės grupės vyriausiasis patarėjas

Deividas Kriauciūnas

Teisės grupės patarėja

Erika Vaivadienė

Deividas Kriauciūnas, tel. 8 706 63817, el. p. deividas.kriauciunas@lr.lt

Erika Vaivadienė, tel. 8 706 63843, el. p. erika.vaivadiene@lr.lt